ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 2. évf. 21. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2019. november 14.

Az 56'-os események generációs láncolata

Zircen is megemlékezést tartottak a nemzeti gyásznapon

2019. november 4-én az esti szentmisét követően az Apátság udvarában gyülekeztek azok, akik egy-egy mécsessel kezükben az 56'-os emlékkőhöz vezető séta után fejet hajtottak az 1956-os hősök és mártírok előtt.

Nemzeti himnuszunk eléneklését követően az emlékezőket *Csaba Lilla*, az ünnepséget szervező intézmény, *a* Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB munkatársa köszöntötte.

Emlékezőbeszédet *Nagy Tamás Imre* önkormányzati képviselő mondott, aki hangsúlyozta: nekünk igenis felelősségünk van abban, hogy az 56'-hoz kötődő eszmét, ezt az erkölcsi nagyságot, ezt a kristályba vésett eseménysorozatot továbbadjuk. *(Bővebben a 3. oldalon)*

Megalakultak a képviselő-testület bizottságai

Rendkívüli ülést tartott Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete, melyen megválasztásra kerültek a szakmai bizottságok elnökei és tagjai. További napirendeket is tárgyaltak a képviselők, így például döntöttek arról, hogy pályázatot nyújtanak be az általános iskola Rákóczi téri tornatermének felújítására.

A képviselő-testület az eddigi négy helyett két bizottságot hozott létre, a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági, valamint az Emberi Kapcsolatok Bizottságát. A bizottságok létszámát hét főben határozta meg úgy, hogy ebből négy fő képviselő tag, három fő pedig nem képviselő tag. A képviselő-testület egyhangúlag támogatta valamennyi jelölt megválasztását a bizottságokba.

(A bizottságok összetételéről és a további döntésekről a 3. oldalon olvashatnak.)

A képviselő-testület november 18-án (hétfőn) 17.00 órai kezdettel közmeghallgatást tart a Városházán.

Ismerjük meg jobban az otthonunkat!

„Évszázadok kincsei Zircen" címmel nyílt kiállítás a Művelődési Ház tetőterében abból az alkalomból, hogy 35 évvel ezelőtt nyilvánították várossá Zircet. „…Otthon az, ahova hazatérsz. Ahol valaki vár este. Ahol ismered a fal kopásait, a szőnyeg foltjait, a bútorok apró nyikorgásait. Ahol úgy fekszel le az ágyba, hogy nem csak alszol, hanem pihensz. Nem csak pihensz, hanem kipihened magad. Kipihened az életet, az embereket, mindent. Ahol otthon vagy, az az otthon" – Wass Albert gondolataival nyitotta meg a kiállítást Wenczel Zsuzsanna tanárnő, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület elnöke (képünkön).

A kiállításról Kultúra rovatunkban írunk bővebben.

Konyhai korszerűsítés nyertes pályázat útján

17 853 390 forint állami támogatást nyert el Zirc Városi Önkormányzat pályázata az általános iskola "F" épületében működő konyha fejlesztésére. A pályázathoz vállalt önerővel együtt mintegy 21 millió forintos beruházás keretében, többek között napelemes rendszer kerül kialakításra, jelentős konyhai eszközbeszerzések történnek, belső burkolatok felújítására kerül sor, hidegkonyhai helyiséget és külső ételmaradék-tárolót alakítanak ki. *(Önkormányzati információ)*

Közmeghallgatást tart a képviselő-testület

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete közmeghallgatást tart **november 18-án (hétfőn) 17.00 órai kezdettel**. Tájékoztatót hallhatunk a környezet állapotáról, majd az érdeklődő állampolgárok által felvetett kérdések és közérdekű bejelentések, javaslatok megvitatására kerül sor. A közmeghallgatás befejezését követően a képviselő-testület rendes üléssel folytatja a munkáját.

Karácsonyi élelmiszergyűjtés gyerekeknek

A Család- és Gyermekjóléti Központ élelmiszergyűjtést szervez gyermekeknek. Szeretettel fogadnak mindenféle édességet, a gyermekek kedvére való élelmiszert. Az adománygyűjtés helye: Zirc, Alkotmány u. 14. Család- és Gyermekjóléti Központ. **A gyűjtési időszak 2019. november 8-tól december 8-ig tart**, az adományok hétfőtől csütörtökig 7.30 és 16.00 óra között, pénteken 7.30 és 13.00 óra között adhatók le.

Változott az Információs Pont nyitvatartása

Megváltozott a Reguly Múzeumban található Információs Pont nyitvatartása, a november 1. és március 31. közötti időszakban hétfőtől szombatig 10.00–16.00-ig várják a látogatókat.

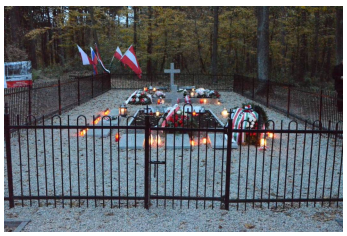

HIRDETÉS

TÁRNAI AUTÓSISKOLA
Ny. Sz.: 21221-2007
TANFOLYAM SZEMÉLYGÉPKOCSI és MOTORKERÉKPÁR KATEGÓRIÁKBAN
“B” KATEGÓRIA 4 100 Ft/óra
“A” KATEGÓRIA 3 300 Ft/óra
Rendkívüli kedvezmény
„C” KATEGÓRIÁS JOGOSÍTVÁNYRA
Jelentkezni lehet:
Tárnai Balázs 06-30/446-5093
e-learning lehetőség • Részletfizetés!
www.tarnaiautosiskola.hu
ÁKÓ B/117,75%; VSM A/E - A/Gy/82,61%,
B/E 56,2%, B/Gy 51,05%; KK A/139 400 Ft; B/168 600 Ft
565815

Háborús hőseinkre emlékeztek

A környékben élő polgárok is részt vettek Lengyelországban egy első világháborús felújított katonai temető felszentelésén. Koszorúval tisztelegtek a magyar hősök emlékének, több környékbeli település mellett Zirc városa gyászszalaggal adózott.

1914. augusztus 27-28-án Tarnoszyn és a ma már nem létező Turyna falu mellett osztrák-magyar és orosz csapatok összecsapására került sor. Itt harcoltak hősiesen a Veszprémi 31. Magyar Királyi Honvéd Gyalogezred és a környéken küzdöttek a Veszprémi Királyi 7. Tüzérezred katonái. A harcokban elesett katonákat többször exhumálták. Az itt található első világháborús temetőt felújították és október 19-én ünnepélyesen felszentelték, megnyitották. *Németh Vilmos*, a csetényi általános iskolában dolgozó pedagógus és *Buda Tibor* rédei polgár útra keltek, hogy egy nagy koszorú felajánlásával személyesen is adózzanak a magyar katonák emlékének. A szervezők megkeresését követően a környék több településéről járultak hozzá a temetőszenteléshez önkormányzatok – ki koszorúval, ki szalaggal, ki gyertyával, ki pedig mécsessel emlékezett azokra a háborús hőseinkre, akik nem nyughatnak a haza földjében, de a lengyelek áldozatos munkájának köszönhetően most méltó körülmények közé került a sírhelyük. A nagykoszorút, illetve az utazókat itthon megáldotta az evangélikus, a református és a katolikus egyház is. *(kg)*

Megalakultak a képviselő-testület bizottságai

(Folytatás az 1. oldalról)

A Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság elnökének *Lingl Zoltán* képviselőt, tagjának *Virth Csaba*, *Detre Balázs*, *Nagy Tamás Imre* képviselőket, nem képviselő tagjának *Ambrus Árpád*, *Kukoda Norbert* és *Némethné dr. Bakó Gizella* zirci lakosokat választották meg.

Az Emberi Kapcsolatok Bizottság elnökének *Varga Zita* képviselőt, tagjának *Hédl Evelin*, Lingl Zoltán, *Horváth Attila* képviselőket, nem képviselő tagjának *Dékány Árpád*, *dr. Mohay József* és *Detre Anita* zirci lakosokat választotta meg a képviselő-testület.

Ottó Péter polgármester gratulált a bizottsági tagoknak a megválasztásukhoz, a külső bizottsági tagoknak pedig köszönetét fejezte ki, hogy elvállalták a komoly szakmai kihívást jelentő feladatot. Ez követően a megválasztott külső bizottsági tagok eskütételére került sor.

A bizottsági tagok megválasztását követően további napirendeket tárgyalt a testület. Döntöttek arról, hogy pályázatot nyújtanak be a Magyar Kézilabda Szövetség Országos Tornaterem Felújítási Programjára. A pályázat a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Rákóczi téri tornatermének komplex felújítását célozza.

Folyamatban lévő projektekkel kapcsolatos döntések is születtek. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” projekt esetében a közbeszerzési eljárás – 1. eljárás ajánlattételi dokumentációjának jóváhagyása történt meg, mely a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház fejlesztését, átalakítását és a hosszúréti szabadtéri színpad kialakítását célozza. A „Fenntartható Közlekedésfejlesztés Zircen” projekt első ütem – kerékpárút építése Zirc és Kardosrét között, valamint az Alkotmány utca első szakaszának közlekedésbiztonsági felújítása – kivitelezőjének kiválasztására történt meg a közbeszerzési eljárás újraindítására irányuló döntéshozatal, valamint elfogadásra került az eljárást megindító dokumentáció is.

A Zirc Városi Önkormányzat és a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat közötti Együttműködési megállapodás felülvizsgálata is megtörtént. Erre jogszabályi előírások miatt volt szükség, az alakuló ülést követő harminc napon belül felül kell vizsgálni a megállapodást. A technikai módosítások miatt új együttműködési megállapodást hagyott jóvá a testület.

A képviselő-testület arról is döntött, hogy további tíz évre meghosszabbítja a szolgáltatóval a Zirc Városi Fűtőművekre kötött üzemeltetési szerződést.

Önkormányzati tulajdonú épületekre villamosenergia-beszerzéssel kapcsolatos döntés is született a 2020–2021. évre vonatkozóan.

(kg)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésére emlékezett Zirc

(Folytatás az 1. oldalról)

„Nemzetünk emlékezetében olyan erkölcsi nagyságokra, olyan személyekre emlékezünk, akik valamilyen történelmi szükséghelyzetben, valamely nagy sorsfordító időben olyasmit tettek, ami erkölcsileg megkérdőjelezhetetlen. Olyan nagy tetteket fűzünk a neveikhez, amelyekre aztán generációkon keresztül tudunk emlékezni. Ezek a történelem időfonalára felfűzött ékkövek, a hozzájuk kötődő személyek pedig nemzeti hőseink – Szent István, az államalapító vagy Szent László, a hős lovagkirály vagy a Hunyadiak, a törökverő és az igazságos, vagy Széchenyi István, a legnagyobb magyar. Ahogy egyre közelebb jövünk a jelenkorhoz, egyre több olyan esemény fordul elő, amit nem feltétlenül tudunk személyekhez kötni, és amikor ezen elgondolkodtam, arra jutottam, hogy, amikor egy-egy eseménynek többféle értelmezési tartománya van, amikor a nemzet nem tud egyöntetűen és kristálytisztán, generációról generációra, ugyanazon viszonyítási pontok alapján emlékezni, akkor kerülhetünk talán ebbe a helyzetbe.

Nézzük az első világháborút, nem nagyon tudunk személyt felidézni hozzá -, második világháború, itt már végképp vannak olyan értelmezési tartományok, amelyek egymásnak sokszor homlok-egyenest ellentmondó történeteket generálnak. És itt van 1956, amelynek hőseire a mai este kegyelettel emlékezünk. 56-ban aztán végképp legalább kettő értelmezési tartomány volt, ami alapján ezeket az eseményeket megítéljük vagy megítéli a történelem. Az egyik a nemzetigenlő, a szabadságra igent mondó, az Istent tisztelő emlékezet. A másik pedig a nemzettagadó, a nemzetgyűlölő, az Istentől elrugaszkodott emlékezet.

A diktatúra sötét éveiben a hősök nevét még csak említeni sem volt szabad, tilos volt, titokszónak számított. Az igazságtorzító propaganda fasiszta szélhámosok gyülekezetének, a gazfickók tetteinek nevezte az akkor bekövetkezett eseményeket. S tisztelet azoknak a nagyapáknak, nagyanyáknak, apáknak és anyáknak, akik a diktatúra tomboló éveiben is kiálltak és merték generációról generációra továbbadni a hősök nevét s tetteit. S azon elgondolkodom, hogy ezek a fiatal emberek, akik akkor kiálltak az igazuk mellett, kiálltak a szabadság eszméjéért,

Nagy Tamás Imre önkormányzati képviselő emlékezőbeszéde (Fotó: Fekete Zsigmond)

honnan vették a bátorságot, hogy egy teljesen reménytelennek tűnő harcot folytassanak a benyomuló vörös hadseregnek az alakulataival...? 1956-ról, mióta az internet világában élünk, néhány kattintással rengeteg statisztikai adatot lehet olvasni. S amikor erre a beszédre készültem, akkor arra gondoltam, hogy nem is feltétlenül azokat az adatokat kell megemlíteni, amiket néhány kattintással elérünk. Sokkal inkább azt a felelősséget szeretném hangsúlyozni, hogy vajon nekünk, mostani generációknak, mostani nagyszülőknek, szülőknek van-e abban felelősségünk, hogy ezeknek a hősöknek az emlékét, hogyan adjuk tovább? S erre szeretném most a szívünket ráhelyezni, hogy gondoljunk arra, hogy nem szabad, hogy az 56-os fiatalemberek hiába áldozták fel az életüket.

Nekünk igenis felelősségünk van abban, hogy ezt, az 56-hoz kötődő eszmét, ezt az erkölcsi nagyságot, ezt a kristályba vésett eseménysorozatot továbbadjuk” – mondta Nagy Tamás Imre, aki nemcsak mint képviselő osztotta meg emlékező gondolatait, a református egyházközség gondnokaként egy bibliai verssel zárta beszédét: „A hősök íja összetörik, de akik a földre rogytak, az erő övét kötik magukra.”

Az ünnepi beszédet követően *Imrefi Mór* ciszterci plébános atya mondott áldást, akivel ezt követően az emlékezők elhelyezték mécseseiket az 56-os emlékkő lábánál.

Az esemény zárásaként az emlékezők közösen elénekelték a Szózatot.

Csaba Lilla

Ismerjük meg jobban az otthonunkat!

HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

„Évszázadok kincsei Zircen” címmel nyílt kiállítás a Művelődési Ház tetőterében abból az alkalomból, hogy 35 évvel ezelőtt nyilvánították várossá Zircet.

A kiállítás-megnyitóra a Szabadságkoncert elnevezésű rendezvény keretében került sor, az érdeklődő közönséget *Wolfné Litter Beáta*, a szervező Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB munkatársa, a tárlat rendezője köszöntötte elsőként.

A kiállítás létrejöttéért köszönetét fejezte ki *Müllerné Wenczel Ritá*nak, akinek a gyűjteményéből már többször „csipegettek” városunk turisztikai megjelenéseinek, rendezvényeinek alkalmából, s tárgykultúrája ennek a tárlatnak is jelentős részét képezi. Továbbá *Andrási Jánosné Cuhavölgyi Klárá*nak, akinek a családjában híres emberek éltek, őrájuk méltán lehet büszke a város is, ezért úgy gondolta, hogy őket mindenképpen be kell mutatni a Zircen élő embereknek. Közreműködésével emléket állítottak több neves zirci személynek, régi szobát, konyhát rendeztek be, otthonossá tették, otthonná teremtették a Művelődési Ház tetőterét. A tárlat rendezésében *Horváth Norbert* önzetlen, fáradhatatlan és odaadó munkájára számíthatott az intézményi munkatárs.

„…Otthon az, ahova hazatérsz. Ahol valaki vár este. Ahol ismered a fal kopásait, a szőnyeg foltjait, a bútorok apró nyikorgásait. Ahol úgy fekszel le az ágyba, hogy nem csak alszol, hanem pihensz. Nem csak pihensz, hanem kipihened magad. Kipihened az életet, az embereket, mindent. Ahol otthon vagy, az az otthon” – Wass Albert gondolataival nyitotta meg a kiállítást *Wenczel Zsuzsanna* tanárnő, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület elnöke.

Wolfné Litter Beáta érdeklődésünkre elmondta, a kiállítás elsődleges célja az identitástudatunk növelése, fontosnak tartja, hogy a fiatalok is alaposabban megismerjék településünk történetét, ezért a csoportos látogatások alkalmával különböző interaktív, ismeretterjesztő programok szervezése is tervben van. A kiállításon az egyes társadalmi rétegek is megjelenítésre kerülnek, így például a Kossuth utcai parasztsor vagy a Deák

A közönség érdeklődve nézte a kiállítást. Szemben látható Cuhavölgyi Klára, aki publikációiban is rendre értékes helytörténeti információkkal örvendezteti meg az olvasókat – bemutatja a régi zircieket a mai zircieknek

Ferenc utca, ahol az 1700-as években a jelenlegi apátság építésén dolgozó mesteremberek éltek. Olyan zirci születésű szellemi nagyságokat is megismerhetünk otthonunkban, mint dr. Köves/Wetzl János, aki Reguly Antal után Zirc legnagyobb szülötte. Kovácsmester ősei az 1720-as években érkeztek Zircre, gyógykovácsok voltak. Köves János állatorvosként az 1910-es években a sertéspestis elleni szérumtermelés kidolgozója volt. Európában elsőként az általa vezetett intézetben állítottak elő nagy mennyiségben oltóanyagot a gyakorlat számára.

A tárlat az értékeink bemutatása mellett egyfajta figyelemfelhívás is, hogy „legyünk büszkék arra, amink van” – mondja Litter Beáta.

A kiállítás idén karácsonyig várja az érdeklődőket.

kg

Címvédés a vetélkedőn

Környékbeli általános iskolák felső tagozatosai számára hirdették meg, végül három megyéből is érkeztek csapatok a tizenötödik alkalommal megrendezett zirci természetismereti vetélkedőre.

A majd másfél évtizedes múltra visszatekintő, évről évre igen népszerű tudáspróba a Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Köre, az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma és az „Együtt a Könyvtárért” Alapítvány közös szervezésében valósult meg, a rendezvénynek pedig az idei évben is a Múzeumok Őszi Fesztiválja programsorozat adott keretet.

„Valószínű, hogy valamit jól csinálunk, mert idén is sikerült új települések iskoláit megszólítanunk és a régiek is visszajönnek hozzánk” – fogalmazott *dr. Kutasi Csaba*, a házigazda MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának igazgatója megnyitóbeszédében, nem véletlenül, hiszen a helyi iskola csapata mellett Veszprémvarsányból, Litérről, újoncként Pétfürdőről és Felcsútról is érkeztek csapatok.

A felkészüléshez a múzeum segítséget biztosított, egyrészt szakirodalommal, a főbb témakörök ismertetésével, valamint minden csapat számára tartottak egy tárlatvezetést a kiállításban, ami a felkészülés fontos része volt. Középpontban most is a Bakony élő- és élettelen világa, valamint a 2019. év fajainak beható ismerete állt. A változatos feladatok összeállításában és a lebonyolításban a múzeum szinte minden munkatársa részt vett.

Mindegyik csapat igen felkészültnek bizonyult, s végig izgalmas volt a verseny. A vetélkedőn címvédés történt, a legtöbb pontot a Veszprémvarsányi Fekete István Általános Iskola és AMI csapata gyűjtötte, így zsinórban harmadik alkalommal vehették át a verseny fődíját, a Pepe Cukrászda által felajánlott tortát.

Idén se távozott senki üres kézzel, a dobogós helyezettek többek között az „Együtt a Könyvtárért” Alapítvány által felajánlott könyveket, valamint több kisebb-nagyobb, hasznos ajándékot kaptak a múzeum és annak baráti köre ajándékaként. Minden versenyző hazavihette a múzeum saját készítésű ajándékát, egy az idei év fajának választott növényt vagy állatot ábrázoló hűtőmágnest.

A verseny végeredménye: 1. Veszprémvarsányi Fekete István Általános Iskola és AMI, 2. Litéri Református Általános Iskola, 3. Endresz György Általános Iskola, Felcsút, 4. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, 5. Horváth István Általános Iskola, Pétfürdő. *(kg)*

A vetélkedő gyakorlati feladatán a gyerekek kis muzeológussá válhattak

caritas hungarica

A Zirci Római Katolikus Plébánia
Árpádházi Szent Erzsébet Katolikus Karitász csoportja

JÓTÉKONYSÁGI DÉLUTÁNT RENDEZ

Időpont: 2019. november 16. szombat, 15 óra
Helyszín: Ciszterci Apátság Látogatóközpont Gobelin terme

Fővédnök:
Szijártó László
Veszprém Főegyházmegyei Karitász igazgatója

Megnyitja:
Imrefi Mór O.Cist
zirci plébános

Közreműködnek:
Bakonybéli Népdalkör
Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola 4. B. osztály
felkészítő tanár: Géring Klára
Zirci Tücsökzenekar
felkészítő tanár: Tarcsay Beáta
Ulrich Anna vers
Ritmus Tánc és Mozgásművészeti Egyesület

A rendezvény során felajánlott adományokat a rászoruló családok karácsonyi csomagjainak tartalmára és tűzifára költjük.

Reguly Antal és a földrajztudomány

Fenti címmel tart előadást *dr. Kubassek János* az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának közművelődési termében november 21-én (csütörtökön) 16.30 órai kezdettel. Az előadó 1990-ben tagja volt a Sarki-Uralba szervezett magyar expedíciónak, melynek során emléktáblával jelölték meg az 1711 méter magas Reguly-csúcsot. A zord hegyvilágban töltött napok emlékeit felelevenítve mutatja be, milyen szoros szálakkal kötődik Reguly Antal életműve a geográfiához és a térképészethez. Nyomon követi Reguly életútjának legfontosabb állomásait, bemutatja tudóstársait, segítőit és értékeli tudományos eredményeit a földrajz nézőpontjából. A programot a Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Köre szervezi.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait
***Fekete István emlékkönyv** bemutatására.*

2019. nov. 15-én, pénteken 15:30 órakor koszorúzás az emlékműnél.

16 órától a Városháza Nagytermében a könyvbemutatóval folytatódik az ünneplés

*A műsort levezeti: **Egervölgyi Dezső***

*A vendégeket köszönti: **Ottó Péter** polgármester*

A könyvbemutatót megnyitja:
***Dr. Kovács Zoltán** Országgyűlési képviselő*

A könyvet bemutatja:
***Dr. Hermann István**, a Pápai Jókai Mór V. Könyvtár ig.*

Értékelő beszédet mond:
***Bodó Imre**, a dombóvári Fekete István Múzeum igazgatója*
***Horváth Tibor**, az Ajkai Fekete István Társaság Elnöke*

A rendezvényen közreműködik:
A zirci általános iskola 7. b osztálya.

Zirci Országzászló Alapítvány

Új néptánc-csoportok indulnak Zircen!

A Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB szervezésében, *Lippert Ferenc* művészeti vezetésével. **Helyszín:** Művelődési Ház (Alkotmány u. 14.). **Időpontok:** Minden kedden. 16.30–17.30: Gyermek-ifjúsági csoport, 18.00–19.00: Ifjúsági-felnőtt csoport. Jelentkezés a Művelődési Házban személyesen vagy a következő elérhetőségeken: 06-30/653-2926, 06-20/779-3536. A zirci óvodában szintén keddenként 15.15 és 16.00 óra között tartanak néptánc-foglalkozást.

EGÉSZSÉGÜNK VÉDELMÉBEN ELŐADÁS-SOROZAT

Helyszín: Békefi Antal Városi Könyvtár (Zirc, József A. u. 1.)

November 27. (szerda), 17 óra:

„ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK"
A lelki nyugalom megélése egy nyughatatlan világban

A programra a belépés ingyenes!

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)
Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla
Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Walla Tibor, kardosréti földbirtokos (1897-1947)

Zirc környékén a nemesi származású Walla család két tagjának is voltak birtokaik a XIX. század végétől 1945-ig. Egyikük Walla Gyula, okleveles gazda és fia, Walla Tibor Kardosréten, míg öccse, Walla Géza (1864-1924), majd Walla Ferenc tündérmajori földbirtokosok voltak.

Walla Gyula (1857-1920) elvégezve a Magyaróvári Gazdasági Akadémiát, okleveles gazda lett. Először a lótenyésztés érdekelte. Tápiószentmártonban, a Blaskovich birtokon szerezte meg a gyakorlati tudását, majd Pápateszéren az Esterházy-féle híres ménesben dolgozott. 1894-ben feleségül vette fajszi *Ányos Elvirát* (1876-1949), így Kardosrét (Kisesztergár) felének birtokosa lett. A Walla-Ányos házaspár több mint 800 katasztrális holddal rendelkezett. 1907-ben szeszgyárat építettek Kardosréten. Részt vettek a közéletben, a férj megyebizottsági tag lett (1905), a Zirci Kaszinó tagja. Gyakran rendeztek táncos mulatságokat a kúriában. Sokat jótékonykodtak, adományokat adtak például a zirci Erzsébet Kórháznak (1906). Öt gyermekük született: a három fiú még Pápateszéren: *Géza* (1895-1915), *Tibor* (1897-1947), ifj. *Gyula* (1898-1917), a két lány már Kardosréten: *Margit* (később Légrády Ferencné) és *Mária* (később Becske Zoltánné). Az apa 1920-ban, 63 éves korában halt meg.

Walla Tibor, az egyetlen életben maradt fiú vette át a birtok irányítását. Székesfehérváron, a ciszterci gimnáziumban érettségizett. Katonai pályára lépett, az első világháború után vitézi rangot kapott. Mosonmagyaróváron végezte a mezőgazdasági akadémiát, de félbe kellett hagynia, mert apja halála után átvette a kardosréti birtokot. Kölcsönt vett fel, ugyanis két testvére és apja éveken át tartó súlyos betegsége rengeteg pénzbe került. Nagy hozzáértéssel kezdett gazdálkodni, 1926-ban már a vármegye virilisei közé tartozott. Ebben az évben unokaöccsével, a tündérmajori Walla Ferenccel Németországba utazott, megtekintették a mezőgazdasági kiállítást. 1931-ben állataival díjat nyert a zirci gazdaünnepélyen. 1940-ben egy traktort vásárolt, ezzel nőtt a mezőgazdasági termelékenység a birtokon.

1922-ben Walla Gézával és becskeházi Becske Zoltánnal közösen részvénytársaságot alapítottak, Zirc községnek villamos árammal való ellátása céljából. „Zirczi Villamosművek RT” néven 4 millió korona alaptőkével 400 db részvényt bocsájtottak ki.

A zirci közéletnek tevékeny tagja volt. Csatlakozott a Bakony Egyesülethez, ami a térség turisztikai fellendülését tűzte ki célul, ezáltal Zirc és a Bakony fejlődését segítette elő.

1929-ben feleségül vette mesterházi *Mesterházy Katalint* (Kató) (1907-1982). Az ő testvérbátyja, Mesterházy Ferenc később Veszprém vármegye főispánja lett 1938-tól 1944-ig. Kató művelt, több nyelven beszélő hölgy volt, Bécsben tanult. Magas szintű zenei műveltsége volt. Szépen zongorázott. Walla Tiborral kötött házasságukból három lány született, *Katalin* (Katinka) (1930-2018) később Urbán Gusztávné, *Éva* (1934), később Joó Lajosné, és *Zsuzsanna* (1943) később Told Györgyné.

Walla Tibor 1943-tól kezdve súlyos beteg volt. A feleségének kellett helytállnia a gazdaságban. A háború borzalmait átélve, 1945-ben újabb csapások vártak rájuk. A birtokot államosították, de meghagytak nekik 100 hold földet. Kató néhány gazdatársával mintegy szövetkezeti alapon kezdett gazdálkodni, ami egy darabig szépen ment, de 1949-ben fel kellett adniuk. A Bábolnai Állami Gazdaság vette át a földeket. Férje korán, 50 évesen, hosszú betegség után halt meg.

Az özvegy és három lánya a kúriában nekik meghagyott két szobában nehezen élt, de 1952 karácsonyán innen is kiüldözték őket. Napközben jó embereknél voltak, éjszaka visszalopóztak a régi szobájukba, a földre tett matracokon aludtak. Kató egy ideig Ugodon volt kántor, majd a kardosréti templom sekrestyéseként dolgozott, ezért a zirci plébániától megkapta a plébániaházat, ahol kicsit jobb lakáskörülmények közt élhettek. Mivel három nyelven is jól tudott (német, francia, angol), Zircen nyelvórákat adott.

Walla Tibort és családját szerették és tisztelték Kardosréten és Zircen is. Humánus lénye, emberbaráti modora okán. Bár a többi birtokoshoz képest szerényebb anyagi körülmények között éltek, de mindig segített a környezetében élő embereken. Ha beteg lett valaki, Walláék kocsiján vitték a zirci kórházba, vagy telefonon hívtak orvost hozzá.

A lányok közül *Walla Katinka* maradt Zircen. 1949-ben érettségizett, utána az erdészetnél dolgozott (csemetéket ültetett). Majd Zircen, az OSZK Reguly Antal Műemlékkönyvtárában kapott állást, közben az ELTE-n könyvtár – német szakos diplomát szerzett. A könyvtár vezetője volt 1991-2007 között, utána nyugdíjasként még dolgozott itt 2010-ig. Magas szintű munkát végzett nemcsak a könyvtárosság szakmai részében, de a látogatók fogadásában és vezetésében is. Kitűnő nyelvtudását kamatoztatva tolmácsolt és nyelvet tanított Zircen. Férje, Urbán Gusztáv gazdasági szakon végzett Keszthelyen. Az ő öccse, Urbán Vilmos Gusztáv ciszterci szerzetes végezte a házasságkötési szertartásukat.

A kardosréti Walla-Ányos kúriának szomorú vége lett. Több lakásra szabdalták az épületet, ajtókat, ablakokat nyitottak, boltot alakítottak ki. A kerítéselemeket, istállókat lebontották, az építőanyagokat széthordták, a szép parkot tönkretették. A Walla nevet csak egy híd viseli a településen, 2013-ban a Verga Erdészeti Zrt. építette a kardosréti temetőbe vezető hidat. Itt, az un. „erdei temetőben” nyugszanak 200 éve az Ányos és Walla család tagjai.

Köszönet a segítségért Told Györgyné Walla Zsuzsának és Németh Gábor könyvtárvezetőnek.

Cuhavölgyi Klára

Irodalom:

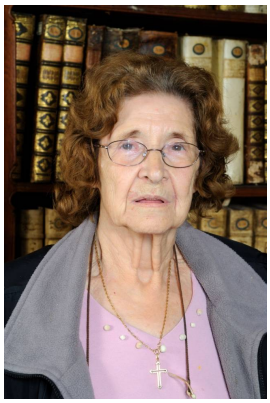
- Walla Tiborné Mesterházy Katalin visszaemlékezései. 1969. Kézirat.
- Németh Gábor: Búcsú Katinka nénitől. Gyászhír 2018/12/05. Országos Műemlékkönyvtár Zirc
- Virág Zsolt: Magyar kastélylexikon. 11. kötet. Veszprém megye kastélyai és kúriái. Bp., 2012.
- Zirc és Vidéke és Veszprém Vármegye korabeli számai

Walla Tibor

Walla Tiborné Mesterházy Katalin

Urbán Gusztávné Walla Katinka

A kardosréti Walla-Ányos kúria 1945 előtt

Zirc várossá nyilvánításának 35. évfordulója alkalmából évkönyv kiadását tervezi Zirc Városi Önkormányzat. Az évkönyvben fotók és visszaemlékezések is helyet kapnak. Az emlékező riportokat folyamatosan közzétesszük a Zirc és Vidéke újságban.

Kocsis Istvánné:

41 évi vezető-óvónői munkával szolgálhattam az óvodai nevelés ügyét

Barnagon jártam iskolába. Tanítóimról a mai napig csak szép emlékeket őrzök. Én is ezt a hivatást szerettem volna választani, de mégis Veszprémbe jelentkeztem az óvónőképzőbe. Nagyon-nagyon megkedveltem a pici gyerekeket.

A diplomám kézhezvételét követően egy üzemi óvodába kerültem, rögtön vezetői beosztásba. Ez az intézmény szakmailag nem volt számomra megfelelő, a fejlődésem lehetőségeit nem láttam biztosítva. Tanácsi óvodában szerettem volna dolgozni, ahol adott a szakmai kibontakozás lehetősége, továbbképzéseken való részvétel. Felkerestem a megyei tanács művelődésügyi osztályát és kértem, hogy helyezzenek át egy akármilyen kicsi, de tanácsi óvodába. Így kerültem Csesznekre, ahol egy hátrányos körülmények között működő, osztatlan óvoda vezetésével bíztak meg. Nagyon szerettem itt dolgozni.

Időközben férjhez mentem, és 1962-ben Zircre kerültem. Az apátság épületében 4 csoporttal működő óvoda vezetőjeként folytattam munkámat. A körülmények mesébe illőek voltak: szenes kályhával fűtöttünk, a csoportok egy mosdót használtak, egymáson kellett átjárni, nem volt udvar, a nagyteremben 40 kisgyerek alkotott 1 csoportot…stb. A kollégákkal nagyon egymásra voltunk utalva, összehangolt szervezésre volt szükség a napi munkánk során. Valamennyien tudtuk, hogy a fent említett körülmények között a lehető legjobban kell megfelelnünk, ami sikerült is. Olyan kollektíva jött létre, amelyben a dolgozók nagy része együttműködő volt, örömmel végezte munkáját, szakmai képzettségük mellett igényük volt a továbbképzésekre is. Óvodánk kiváltságos helynek számított. A megnövekedett érdeklődésnek köszönhetően 1965-ben újabb csoporttal bővültünk. Létszámnövekedés nemcsak a zirci telephelyünk vonatkozásában volt. A fenntartó hozzánk csatolta Olaszfalut, Nagyesztergárt, majd Lókútat is. Ők csak munkáltatás szempontjából tartoztak hozzánk, mely feladatot az iskola igazgatója látta el. Ő a személyi dolgokba nem szólt bele, így azt egyedül én végeztem. A pénzügy közös terület volt, de ezt mindig maximálisan meg tudtuk beszélni.

Az Országos Széchényi Könyvtár Műemlékkönyvtárában egyszer csak felütötte a fejét a könnyező házi gomba, mely sajnos nálunk is megjelent. Két csoportszobánk életveszélyessé vált, mivel alá kellett dúcolni.

Az érintett csoportokat a művelődési ház fogadta be ideiglenesen.

Ez az esemény felerősítette azt az igényt, hogy az óvoda elhelyezését véglegesen meg kell oldani. Az események felgyorsultak. 1977-ben átadásra került egy újszerű, szokatlan, kocka alakú épület, a mi új óvodánk. A 8 csoportnak külön komplex egysége lett. Tornateremmel is rendelkeztünk. Olyan volt ez, mint egy álom! Rengeteg segítséget kaptunk a megyei – a járási tanácstól, az ÁFÉSZ-tól, cégektől, magánszemélyektől. Mindenki sajátjának érezte ezt az ügyet, egy emberként örültünk sikerünknek. Az ország több településéről, de még külföldről is érkeztek hozzánk érdeklődők, hogy megcsodálják intézményünket. Vendégeink között köszönthettük többek között Willy Brandtot is. Óriási változás következett be az elhelyezés, felszereltség tekintetében. Sikerült kulturált körülményeket teremtenünk. Lett gyógypedagógusunk, logopédusunk. Nagy megelégedéssel emlékszem vissza, hogy vezetői tevékenységem egyik sikere volt, hogy ösztönzésemre kollégáim közül sokan vállalták a főiskola elvégzését, a dajkák, de még a szakácsnő is képzésre járt! Szakmailag nagyon jó műhelymunka alakult ki. Óvodafelügyelő is voltam, melynek köszönhetően számos óvoda életébe is bepillanthattam. Az itt szerzett tapasztalataimat megosztottam kolléganőimmel, akik mindennapi munkájukba beépítették ezeket. A településünkön működő úgynevezett ”kisóvoda” is az én fennhatóságom alá került. Ez az épületegyüttesünk 3 teremmel bővült, így elegendő férőhellyel rendelkeztünk, minden jelentkezőt fel tudtunk venni. Minden elfogultság nélkül kijelenthetem, hogy óvodánk nagyon jó színvonalon működött. Ami a kisgyermek-nevelés terén elvárható volt, azt a mi intézményünk legalább 80 százalékban képes volt teljesíteni. A gyermekszeretet a középpontba helyezve, lelkesen végeztük mindennapi munkánkat. Szülői hatásra, a kor követelményeinek megfelelően igény mutatkozott német nemzetiségi nyelvű csoport indítására. Ezért két kolléganőt beiskoláztam, hogy elsajátítsák a német nyelvet.

Húsz évig „egyes és kettes számú” óvodaként működtünk. Büszke vagyok, hogy javaslatomra vettük fel Benedek Elek nevét. Miért pont őrá esett a választásom? Ennek több oka is van:

1. Benedek Elek az óvodai élet fontos, meghatározó része
2. minden generáció az ő meséin nőtt fel
3. testvérvárosi kapcsolat

1999. december 31-ig vezettem az óvodát, ekkor mentem nyugdíjba. Munkám szakmai részét nagyon szerettem. Sajnos sokat kellett foglalkoznom a munkáltatói, pénzügyi, szervezési feladatokkal, melyek a gyerekekkel tölthető időmet kurtították meg. Ennek ellenére hálás vagyok a sorsnak, hogy 41 éven át tartó vezetői tevékenységem alatt számos eredményt tudtunk felmutatni kolléganőimmel közösen.

Szerettem a hivatásomat, ma sem választanék mást.

Bácsiné Nyiri Éva

DIÁKSPORT

Zircről jutottak be az országos döntőbe

Az idei évben is városunk adott otthont a Sportlövő Diákolimpia Megyei Döntőjének. A zirci lövészklub versenyzői kiemelkedően szerepeltek, egyéniben és csapatban is többen továbbjutottak az országos döntőre.

Az MTTSZ Területi Klub Zirc főszervezésében és rendezésében, a Magyar Diáksport Szövetség és a Magyar Sportlövő Szövetség társszervezésében megvalósuló versenyen légpuska és légpisztoly húszlövéses számokban álltak céltábla elé a versenyzők általános iskolás és középiskolás korcsoportokban a Művelődési Ház légpuskás lőterén. A versenyt *Varjas József*, a házigazda klub elnöke értékelte, s adta át a díjakat *Lingl Zoltán* önkormányzati képviselővel együtt. A helyezettek érem- és oklevéljutalomban részesültek.

Az általános iskolás lányok között nyíltirányzékú légpuska és légpisztoly számokban is a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola csapata jutott tovább az országos döntőre. A lányok ráadásul egyéniben is dobogósok lettek mindkét számban. Balról: Bittmann Teréz, Lingl Nóra, Vintze Regina

A térségi vonatkozású eredmények: **Nyíltirányzékú légpuska 20 lövéses szám**: *Általános iskolás fiú, egyéni:* 1. Csillag Gábor, 2. Radányi Levente (mindketten Zirc), 3. Varga Ákos (Csetény). *Csapat:* 1. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (Csillag Gábor, Radányi Levente, Kiss Marcel). *Lány, egyéni:* 1. Vintze Regina, 2. Bittmann Teréz, 3. Lingl Nóra (mindhárman Zirc). *Csapat:* 1. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (Bittmann Teréz, Lingl Nóra, Vintze Regina). *Középiskolás fiú, egyéni:* 1. Mihályfi Vendel (Zirc), 3. Horváth Bálint (Veszprém – a zirci lövészklub felkészítésében). **Légpisztoly 20 lövéses szám:** *Általános iskolás fiú, Csapat:* 1. Cseténi Vámbéry Ármin Általános Iskola (Ehrenberger Endre, Varga Ákos, Vörös Gergő). *Lány, egyéni:* 1. Lingl Nóra, 2. Bittmann Teréz, 3. Vintze Regina. *Csapat:* 1. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (Bittmann Teréz, Lingl Nóra, Vintze Regina). *Középiskolás fiú, egyéni:* 1. Horváth Bálint (Veszprém – a zirci lövészklub felkészítésében), 3. Mentes Barnabás (Zirc). Csapatban az elsők és egyéniben az első három helyezettek továbbjutottak az országos döntőre, melynek Székesfehérvár ad otthont december 7-én. (kg)

Harmadik helyezés a Köztársaság Kupán

Az idei évben is kiemelkedően szerepelt a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola a Köztársaság Kupa atlétikai versenyen.

A Veszprém Megyei Értéktárba is bekerült versenynek a Veszprémi Egyetemi Stadion adott otthont, a rendező pedig a Veszprémi Báthory István Sportiskolai Általános Iskola és a Veszprémi Egyetemi Diák Atlétikai Club (VEDAC) volt. A Veszprém megyei és Veszprém város általános iskoláit külön értékelték a szervezők. A megyei bajnokságban harmadik helyezést ért el a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, mindössze hét ponttal lemaradva a balatonfüredi Radnóti Miklós Általános Iskolától. A versenyt ezúttal is az ajkai Fekete István-Vörösmarty Mihály Általános Iskola nyerte. A zirci általános iskola helyezettjei: **100m síkfutás**: *lány 2005:* 1. Kovács Noémi. **Súlylökés:** *fiú 2007:* 3. Renkó Péter. **Magasugrás:** *lány 2005:* 3. Kovács Noémi. *Fiú 2006:* 2. Maser Márk. *Fiú 2007:* 1. Kugler Áron. *Fiú 2008:* 1. Répás Levente. **Váltó:** *fiú 2005:* 3. Szűcs Ármin, Ábrahám Gábor, Drahovszky Gergő, Klespitz Milán. *Lány 2005:* 3. Földesi Léda, Molnár Vivien, Kovács Noémi, Vörösházi Laura. A helyezést elérők mellett többen végeztek pontszerző helyen iskolánk tanulói közül, teljesítményükkel ők is aktívan hozzájárulva a végül dobogót jelentő csapateredményhez. *(kg)*

A zirci diákok szép eredményeket értek el a Köztársaság Kupán, bár erről a képről többen hiányoznak. Bárány Judit tanárnő tartja kezében a harmadik helyezett csapatnak járó serleget (Fotó: vpbathory.sulinet.hu)

Kirándulás a Római fürdőhöz

A Mozgássérültek Térségi Csoportja Bakonynánára, a Római fürdőhöz szervezett kirándulást október 24-én.

Zircről menetrendszerinti autóbusszal 23 fő utazott Bakonynánára a végállomásig és vissza. Megköszönjük annak a zirci vállalkozónak, aki egy nyolcszemélyes mikrobuszt bocsátott rendelkezésünkre, hogy a végállomástól a Prém malomig, és onnan vissza a bakonynánai presszóig utazhattunk.

A szép időben, a tiszta erdei levegőben tett séta, a gyönyörű őszi erdei színvilág elnyomta a kellemes fáradságunkat.

Szeiler János